

Komunalna naknada - utvrđivanje obveznika i postupak donošenja rješenja

Matko Lovreta, dipl. iur.

privremeni pročelnik Upravnog odjela za razvoj Grada Makarske

Webinar 17. srpnja 2025. – Udruga gradova

ZAKON O KOMUNALNOM GOSPODARSTVU - „*krovni Zakon za komunalno gospodarstvo*”

(Narodne novine, br. 68/18, 110/18, 32/20 i 145/24) - stupio je na snagu 4.8.2018.

Na sjednici Hrvatskog sabora **6. prosinca 2024.** godine donesen je **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu** - objavljen 13. prosinca 2024. u Narodnim novinama broj 145/24, a stupio na snagu **21. prosinca 2024.**

Što je komunalna naknada??!! - ZKG

Komunalna naknada je **novčano javno davanje koje se plaća za održavanje komunalne infrastrukture.**

Komunalna naknada je **prihod proračuna jedinice lokalne samouprave** koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Za što se plaća komunalna naknada?

Komunalna naknada plaća se za:

- 1. stambeni prostor***
- 2. garažni prostor***
- 3. poslovni prostor***
- 4. građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti***
- 5. neizgrađeno građevinsko zemljište***

Komunalna naknada plaća se za nekretnine koje se nalaze na području na kojem se *najmanje obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i održavanja javne rasvjete te koje je opremljeno najmanje pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave.*

Građevinskim zemljištem koje služi obavljanju poslovne djelatnosti smatra se zemljište koje se nalazi **unutar ili izvan granica građevinskog područja**, a na kojemu se obavlja poslovna djelatnost.

Neizgrađenim građevinskim zemljištem smatra se zemljište koje se nalazi unutar granica građevinskog područja na kojemu se u skladu s propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja mogu graditi zgrade stambene ili poslovne namjene, a na kojemu nije izgrađena zgrada ili na kojemu postoji privremena građevina za čiju izgradnju nije potrebna građevinska dozvola. Neizgrađenim građevinskim zemljištem smatra se i zemljište na kojemu se nalazi ruševina zgrade.

Obveznik plaćanja komunalne naknade

Komunalnu naknadu plaća **vlasnik odnosno korisnik nekretnine**

Korisnik nekretnine plaća komunalnu naknadu:

- *ako je na njega obveza plaćanja te naknade prenesena pisanim ugovorom*
- *ako nekretninu koristi bez pravne osnove ili*
- *ako se ne može utvrditi vlasnik*

Vlasnik nekretnine solidarno jamči za plaćanje komunalne naknade ako je obveza plaćanja te naknade prenesena na korisnika nekretnine pisanim ugovorom.

Nastanak obveze plaćanja KN

Obveza plaćanja komunalne naknade nastaje:

1. *danom izvršnosti uporabne dozvole odnosno danom početka korištenja nekretnine koja se koristi bez uporabne dozvole*
2. *danom sklapanja ugovora kojim se stječe vlasništvo ili pravo korištenja nekretnine*
3. *danom pravomoćnosti odluke tijela javne vlasti kojim se stječe vlasništvo nekretnine*
4. *danom početka korištenja nekretnine koja se koristi bez pravne osnove.*

Obveznik plaćanja komunalne naknade dužan je u **roku od 15 dana** od dana nastanka obveze plaćanja komunalne naknade, promjene osobe obveznika ili promjene drugih podataka bitnih za utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade **prijaviti upravnom tijelu nastanak te obveze odnosno promjenu tih podataka.**

Pod drugim podacima bitnim za utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade smatra se promjena obračunske površine nekretnine ili promjena namjene nekretnine.

Ako obveznik plaćanja komunalne naknade ne prijavi obvezu plaćanja komunalne naknade, promjenu osobe obveznika ili promjenu drugih podataka bitnih za utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade u propisanom roku, dužan je platiti komunalnu naknadu od dana nastanka obveze.

ODLUKE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Odluka o komunalnoj naknadi

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi kojom se određuju:

1. *područja zona u jedinici lokalne samouprave u kojima se naplaćuje komunalna naknada (određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost područja komunalnom infrastrukturom)*
2. *koeficijent zone (Kz) za pojedine zone u jedinici lokalne samouprave u kojima se naplaćuje komunalna naknada (prva zona je područje JLS koje je najbolje uređeno i opremljeno KI – (KZ) najviši je za prvu zonu i iznosi 1,00.)*
3. *koeficijent namjene (Kn) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada*
4. *rok plaćanja komunalne naknade*
5. *nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade*
6. *opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade.*

Odluka o komunalnoj naknadi **objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave**

Članak 97. ZKG-a

(1) Koeficijent namjene (Kn) ovisno o vrsti nekretnine i djelatnosti koja se obavlja iznosi za:

1. stambeni prostor 1,00
2. stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge građana 1,00
3. garažni prostor 1,00
4. poslovni prostor koji služi za proizvodne djelatnosti ne može biti manji od 1,00 ni veći od 5,00
5. poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne ne može biti manji od 1,00 ni veći od 10,00
6. građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti može biti najviše 10% koeficijenta namjene koji je određen za poslovni prostor
7. neizgrađeno građevinsko zemljište 0,05.

(2) Za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, koeficijent namjene umanjuje se za 50%, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno za neizgrađeno građevinsko zemljište.

Zakon o izmjenama i dopunama ZKG-a (NN broj 145/24) od 21. prosinca 2024.

U članku 97. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Za hotele, turistička naselja, kampove i golf igrališta visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5% ukupnoga godišnjeg prihoda obveznika komunalne naknade iz prethodne godine ostvarenog u pojedinom hotelu, turističkom naselju, kampu i golf igralištu za koji se plaća komunalna naknada.“

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Jedinica lokalne samouprave dužna je ministarstvu nadležnom za financije do 31. ožujka tekuće godine dostaviti statističko izvješće o komunalnoj naknadi sa stanjem na 31. prosinca prethodne godine, a koje posebno uključuje vrijednost boda komunalne naknade koja se primjenjuje u tekućoj godini te područja zona u jedinici lokalne samouprave u kojima se naplaćuje komunalna naknada, i koeficijentima namjene, sukladno standardnom obrascu i/ili u strojno čitljivom formatu koji ministarstvo nadležno za financije objavljuje na svojim mrežnim stranicama.«.

STARA ODREDBA: (3) Za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5% ukupnoga godišnjeg prihoda iz prethodne godine, ostvarenog u hotelima, apartmanskim naseljima i kampovima koji se nalaze na području dotične jedinice lokalne samouprave.

OBRAZLOŽENJE:

S obzirom na gospodarsku veličinu subjekata u sektoru turizma upitna je bila svrsishodnost dosadašnje odredbe prema kojoj do umanjenja plaćanja komunalne naknade ne bi dolazilo jer zbroj prihoda svih hotela, turističkih naselja i kampova na području jedinice lokalne samouprave je najčešće bio iznos od kojeg je 1,5% veći iznos nego iznos komunalne naknade koji se utvrdi da pojedini obveznik mora platiti.

U svrhu jedinstvene provedbe Zakona o komunalnom gospodarstvu ovim zakonskim izmjenama zamijenjena je dosadašnja odredba jasnijom odredbom kojom se propisuje da za hotele, turistička naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5% ukupnoga godišnjeg prihoda obveznika komunalne naknade iz prethodne godine, ostvarenog u pojedinom hotelu, turističkom naselju i kampu za koji se plaća komunalna naknada. Predmetnom odredbom propisuje se da se ograničenje od 1,5% uz hotele, turistička naselja i kampove odnosi i na golf igrališta.

Odluka o vrijednosti boda komunalne naknade

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave **do kraja studenoga tekuće godine** donosi odluku kojom određuje vrijednost boda komunalne naknade (B) koja se primjenjuje od 1. siječnja iduće godine.

Vrijednost boda komunalne naknade (B) određuje se u eurima po četvornome metru (m^2) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni jedinice lokalne samouprave.

Polazište za određivanje vrijednost boda komunalne naknade (B) je procjena troškova održavanja komunalne infrastrukture iz programa održavanja komunalne infrastrukture uz uzimanje u obzir i drugih predvidivih i raspoloživih izvora financiranja održavanja komunalne infrastrukture.

Ako predstavničko tijelo ne odredi vrijednost boda komunalne naknade (B) do kraja studenoga tekuće godine, za obračun komunalne naknade u sljedećoj kalendarskoj godini vrijednost boda se ne mijenja.

**Zakon o izmjenama i dopunama ZKG-a (NN broj 145/24) od 21. prosinca 2024.
PRIJELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA**

Članak 16.

Postupci započeti prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, br. 68/18., 110/18. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20.) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama toga Zakona i propisa donesenih na temelju toga Zakona.

Članak 17.

Ako jedinice lokalne samouprave izvrše preračunavanje postojećih iznosa vrijednosti boda komunalne naknade u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje u smislu zakona kojim se uređuje uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj **to preračunavanje ne smatra se promjenom vrijednosti boda u smislu članka 100. stavka 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu** (»Narodne novine«, br. 68/18., 110/18. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20.) .

NB: u tom slučaju ne treba donositi nova rješenja o komunalnoj naknadi - VAŽNO!!!!!!

OBRAČUN KOMUNALNE NAKNADE

Komunalna naknada obračunava se po četvornome metru (m^2) površine nekretnine za koju se utvrđuje obveza plaćanja komunalne naknade, i to za:

- 1. stambeni, poslovni i garažni prostor po jedinici korisne površine koja se utvrđuje na način propisan Uredbom o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine (»Narodne novine«, br. 40/97.)*
- 2. građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište po jedinici stvarne površine.*

Iznos komunalne naknade po četvornome metru (m^2) površine nekretnine utvrđuje se **množenjem** koeficijenta zone (K_z), koeficijenta namjene (K_n) i vrijednosti boda komunalne naknade (B).

Što nije ušlo u ZID ZKG-a – očitovanje UG!!!!!!

U članku 90. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Žalba izjavljena protiv rješenja o komunalnom doprinosu uvijek odgađa njegovo izvršenje.“. – BRISANO!!!!!!

U članku 102. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Žalba izjavljena protiv rješenja o komunalnoj naknadi uvijek odgađa njegovo izvršenje.“. – BRISANO!!!!!!

OBRAZLOŽENJE: da se time postiže ujednačena primjena propisa i ujednačeno postupanje tijela nadležnih za donošenje i ovrhu tih rješenja, a podredno da se povećava sigurnost obveznika plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa.

Uvažena primjedba Udruge gradova – brisane odredbe o odgodnom učinku žalbe

- presuda VSRH posl.br: U-zpz 3/2023-7 od 18.07.'23. - **na zastaru komunalne naknade primjenjuje se OPZ.**
- Opći porezni zakon primjenjuje se na postupak utvrđivanja i naplate komunalne naknade i komunalnog doprinosa uključujući i materijalnopravne odredbe koje se odnose na zastaru navedenih javnih davanja.
- postupak utvrđivanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa pokreće se u pravilu po službenoj dužnosti na temelju podataka kojima lokalne jedinice raspolažu u svojim službenim evidencijama i podacima dobivenim iz akata nadležnih tijela (građevinska dozvola, rješenje o izvedenom stanju...).
- čl.87.st.1.t.2. OPZ-a - porezno tijelo može riješiti stvar bez provedbe ispitnog postupka **(neposredno rješavanje)** ako se stanje stvari može utvrditi na temelju podataka iz službenih evidencija kojima porezno tijelo raspolaže ili ih je pribavilo od drugih nadležnih tijela, a nije potrebno posebno saslušanje stranke radi zaštite njezinih prava, odnosno pravnih interesa, u kojem slučaju **žalba izjavljena na rješenja ne odgađa izvršenje rješenja**, sukladno odredbi članka 186. stavak 2. istog Zakona.
- čl.113. st.3. ZUP-a propisuje da kada je rješenje doneseno u postupku neposrednog rješavanja, a stranka u žalbi zahtijeva da joj se omogući izjašnjavanje o činjenicama i okolnostima koje su važne za rješavanje stvari ili da se provede ispitni postupak, **prvostupanjsko tijelo dužno je postupiti po zahtjevu stranke.**
- inzistiranje na provedbi ispitnog postupka bi bilo protivno načelima učinkovitosti i ekonomičnosti u smislu članka 10. ZUP-a, koji se svakako supsidijarno primjenjuje na postupanje poreznih tijela

POSTUPAK DONOŠENJA RJEŠENJA O KOMUNALNOJ NAKNADI

MJERODAVNI POSTUPOVNI PROPISI

Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, br. 68/18, 110/18, 32/20 i 145/24)

Opći porezni zakon ("Narodne novine" br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22, 152/24)

Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine br. 47/2009, 110/2021) - **supsidijarna primjena**

Članak 100. ZKG-a

Rješenje o komunalnoj naknadi donosi **upravno tijelo** (*upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva odnosno jedinstveni upravni odjel*) u skladu s odlukom o komunalnoj naknadi i odlukom o vrijednosti boda komunalne naknade (B) u postupku pokrenutom po **službenoj dužnosti**.

Rješenje se donosi **do 31. ožujka tekuće godine** ako se odlukom predstavničkog tijela mijenja vrijednost boda komunalne naknade (B) ili drugi podatak bitan za njezin izračun u odnosu na prethodnu godinu te u slučaju promjene drugih podataka bitnih za utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade.

Rješenje o komunalnoj naknadi donosi se i ovršava u postupku i na način propisan zakonom kojim se uređuje opći odnos između poreznih obveznika i poreznih tijela koja primjenjuju propise o porezima i drugim javnim davanjima, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije. – **Opći porezni zakon**

OPĆI POREZNI ZAKON (NN br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22, 152/24)

Članak 1.

Ovaj Zakon uređuje odnos između poreznih obveznika i poreznih tijela koja primjenjuju propise o porezima i drugim javnim davanjima, ako posebnim zakonima o pojedinim vrstama poreza i drugim javnim davanjima nije uređeno drukčije i predstavlja zajedničku osnovu poreznog sustava.

Oblici javnih davanja

Članak 2.

(1) Javna davanja u smislu ovoga Zakona jesu porezi i druga javna davanja.

Pojam poreznog tijela

Članak 3.

Porezno tijelo jest tijelo državne uprave, upravno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave ili **upravno tijelo jedinice lokalne samouprave** u čijem su djelokrugu poslovi utvrđivanja i/ili nadzora i/ili naplate poreza.

UTVRĐIVANJE ČINJENICA – OPZ

ISPITNI POSTUPAK / NEPOSREDNO RJEŠAVANJE

ISPITNI POSTUPAK:

Porezno tijelo koristi sva dokazna sredstva potrebna za utvrđivanje činjenica bitnih za oporezivanje, a osobito:

- 1. prikuplja obavijesti od poreznog obveznika, drugog sudionika poreznog postupka i drugih osoba*
- 2. određuje vještake*
- 3. pribavlja isprave i spise*
- 4. izlazi na očevid*

Neposredno rješavanje

Članak 87. OPZ-a

Porezno tijelo može riješiti stvar bez provedbe ispitnog postupka:

1. ako je porezni obveznik u poreznoj prijavi naveo činjenice ili podnio dokaze na podlozi kojih se utvrđuje stanje stvari, ili ako se to stanje može utvrditi na podlozi općepoznatih činjenica ili činjenica koje su poreznom tijelu poznate

*2. ako se stanje stvari može utvrditi na temelju podataka iz **službenih evidencija kojima porezno tijelo raspolaže** ili ih je **pribavilo od drugih nadležnih tijela**, a nije potrebno posebno saslušanje stranke radi zaštite njezinih prava, odnosno pravnih interesa.*

EVIDENCIJA OBVEZNIKA KOMUNALNE NAKNADE I POREZANA KUĆE ZA ODMOR/POREZA NA NEKRETNINE - BAZE PODATAKA JLS-a

Dokazivanje u poreznom postupku

Članak 88. – OPZ

U poreznom postupku **teret dokaza snosi:**

1. *porezno tijelo za činjenice koje utemeljuju porez, a u skladu s člankom 6. stavkom 2. ovoga Zakona*
2. *porezni obveznik za činjenice koje smanjuju ili ukidaju porez.*

Postupanje poreznih tijela

Članak 6. – OPZ

(1) Porezno tijelo dužno je zakonito utvrđivati sva prava i obveze iz porezno-pravnog odnosa.

(2) Porezno tijelo dužno je utvrđivati sve činjenice koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke, pri čemu je s jednakom pažnjom dužno utvrditi i one činjenice koje idu u prilog poreznog obveznika. Koje će se radnje u postupku poduzimati i u kojem opsegu, određuje porezno tijelo.

- ❖ UPRAVNA TIJELA JLS vode **službene evidencije obveznika komunalne naknade** - rješenje o komunalnoj naknadi u pravilu se donosi **neposrednim rješavanjem**
- ❖ UPRAVNO TIJELO **može provesti i ispitni postupka**, kada ocijeni da je to potrebno
- ❖ STRANKA u žalbenom postupku može iznositi dokaze i dostavljati dokumentaciju o površini i drugim relevantnim čimbenicima za utvrđivanje komunalne naknade.
- ❖ Člankom 113. stavak 3. Zakona o općem upravnom propisano je da kada je rješenje doneseno u postupku neposrednog rješavanja, a stranka u žalbi zahtijeva da joj se omogući izjašnjavanje o činjenicama i okolnostima koje su važne za rješavanje stvari ili da se provede ispitni postupak, prvostupanjsko tijelo dužno je postupiti po zahtjevu stranke.

Članak 94.st.2. ZKG-a

Obveznik plaćanja komunalne naknade dužan je u **roku od 15 dana** od dana nastanka obveze plaćanja komunalne naknade, promjene osobe obveznika ili promjene drugih podataka bitnih za utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade (promjena obračunske površine ili namjene nekretnine) **prijaviti upravnom tijelu nastanak te obveze odnosno promjenu tih podataka.**

Članak 68. OPZ-a

(1) Porezni obveznik dužan je prijaviti sve činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze, a osobito premještaj radionice ili stalne poslovne jedinice, početak obavljanja gospodarske djelatnosti, broj poslovnog računa koji ima izvan Republike Hrvatske i **druge činjenice čije je prijavljivanje propisano posebnim zakonom, a koje nisu dostupne poreznom tijelu kroz razmjenu podataka s drugim javnopravnim tijelima.**

(4) **Ako posebnim propisom nije uređeno drugačije (ZKG!!!!),** prijave iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka treba podnijeti **u roku od trideset dana od dana nastanka činjenice** za koju postoji obveza prijavljivanja.

Članak 193. st.1. t.7. i st.3. OPZ-a

Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 39.810,00 eura kaznit će se pravna osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 60,00 do 3980,00 eura fizička osoba **ako ne prijavi činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze u zakonskom roku** (članak 68. stavak 4.)

SADRŽAJ RJEŠENJA O KOMUNALNOJ NAKNADI (ZKG / OPZ)

Članak 101. ZKG-a

Rješenjem o komunalnoj naknadi utvrđuje se **(SADRŽAJ IZREKE RJEŠENJA)**:

- 1. iznos komunalne naknade po četvornome metru (m²) nekretnine*
- 2. obračunska površina nekretnine*
- 3. godišnji iznos komunalne naknade*
- 4. mjesečni iznos komunalne naknade odnosno iznos obroka komunalne naknade ako se naknada ne plaća mjesečno i*
- 5. rok za plaćanje mjesečnog iznosa komunalne naknade odnosno iznosa obroka komunalne naknade ako se naknada ne plaća mjesečno*

Godišnji iznos komunalne naknade utvrđuje se množenjem površine nekretnine za koju se utvrđuje obveza plaćanja komunalne naknade i iznosa komunalne naknade po četvornome metru (m²) površine nekretnine.

Ništavo je rješenje o komunalnoj naknadi koje nema propisani sadržaj.

Članak 95. st.1. OPZ-a – porezno rješenje

Porezno tijelo na temelju činjenica utvrđenih u poreznom postupku donosi porezno rješenje.

Članak 98. OPZ

(1) Porezno rješenje donosi se u **pisanom obliku** i mora se označiti kao porezno rješenje.

(2) Porezno rješenje **mora sadržavati**:

- 1. naziv poreznog tijela, broj i datum rješenja*
- 2. uvod, izreku i obrazloženje*
- 3. uputu o pravnom lijeku*
- 4. potpis ovlaštene osobe i otisak pečata ili elektronički potpis ili elektronički pečat poreznog tijela.*

(3) **Uvod** poreznog rješenja osobito sadržava naziv poreznog tijela, propis o nadležnosti, kratku oznaku predmeta i datum donošenja poreznog rješenja.

(4) **Izreka** poreznog rješenja sadržava ime i prezime, odnosno naziv poreznog obveznika, vrstu poreza, poreznu osnovicu, poreznu stopu i iznos utvrđenog poreza, razdoblje oporezivanja, nalog za uplatu poreza, rokove i uvjete plaćanja.

U izreci poreznog rješenja obvezno se navodi da žalba ne odgađa izvršenje rješenja ako to proizlazi iz odredaba ovoga Zakona ili posebnog propisa.

(5) U **obrazloženju** rješenja se osobito navodi:

1. utvrđeno činjenično stanje
2. jasan i precizan sažetak dokaznog postupka
3. razloge zbog kojih nije uvažen zahtjev stranke
4. porezne propise i razloge koji upućuju na odluku danu u izreci rješenja
5. porezni propis koji određuje da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(6) U obrazloženju poreznog rješenja koje se donosi bez provođenja ispitnog postupka na temelju članka 87. ovoga Zakona navode se pravni propisi na temelju kojih je porezno rješenje doneseno.

(7) **Uputa o pravnom lijeku** sadržava naziv tijela kojem se žalba podnosi, porezno tijelo kojem se žalba predaje, rok u kojem se može podnijeti žalba, mogućnost izjavljivanja žalbe usmeno u zapisnik te visinu upravne pristojbe ako je propisana.

ŽALBA

Članak 102. ZKG-a

Protiv rješenja o komunalnoj naknadi i rješenja o njegovoj ovrsi te rješenja o obustavi postupka može se izjaviti **žalba** o kojoj odlučuje upravno tijelo županije nadležno za poslove komunalnog gospodarstva, a o žalbi protiv rješenja koja donosi upravno tijelo Grada Zagreba odlučuje tijelo državne uprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva.

Članak 57. OPZ-a

(3) Porezni akt kojim se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa jest porezno rješenje, a sukladno posebnim propisima može imati i drugi naziv.

(4) Protiv poreznog rješenja donesenog u prvostupanjskom poreznom postupku dopuštena je žalba.

Članak 178. OPZ-a

Protiv poreznog akta kojim je odlučeno o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa **može se podnijeti žalba.**

Protiv rješenja kojim je odlučeno o žalbi (II° rješenje) može se podnijeti tužba nadležnom sudu (Upravni sud). Podnesena tužba ne odgađa izvršenje poreznog akta.

ŽALBENI ROK

Članak 180. OPZ-a

Žalba se podnosi u roku od **trideset dana** od dana primitka poreznog akta.

Tijelo nadležno za rješavanje o žalbi

Članak 183. OPZ-a

O žalbi protiv poreznog akta koji je donijelo prvostupanjsko porezno tijelo odlučuje nadležno drugostupanjsko porezno tijelo određeno zakonom. *(upravno tijelo županije nadležno za poslove komunalnog gospodarstva, a o žalbi protiv rješenja koja donosi upravno tijelo Grada Zagreba odlučuje tijelo državne uprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva – čl.102. ZKG-a)*

Pravni učinak žalbe

Članak 186.

(1) Žalba odgađa izvršenje pobijanoga poreznog akta do dostave rješenja o žalbi.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, **žalba ne odgađa izvršenje pobijanog poreznog akta koji je donesen neposrednim rješavanjem na temelju članka 87. ovoga Zakona.**

Postupanje prvostupanjskog tijela po žalbi – čl.182 OPZ-a

- (1) Ako žalba nije dopuštena, nije podnesena od ovlaštene osobe ili nije podnesena u roku, prvostupanjsko porezno tijelo **žalbu će odbaciti**.
- (2) Protiv rješenja o odbacivanju žalbe može se podnijeti žalba.
- (3) **Prvostupanjsko porezno tijelo će porezni akt izmijeniti tijekom postupka po žalbi:**
 - 1. ako ocijeni da je žalba opravdana i nije nužno provoditi novi ispitni postupak*
 - 2. ako ocijeni da je provedeni postupak bio nepotpun, a to je moglo biti od utjecaja na rješavanje*
 - 3. ako žalitelj u žalbi iznosi takve činjenice i dokaze koji bi mogli biti od utjecaja na drukčije rješavanje stvari*
 - 4. ako je žalitelju moralo biti omogućeno da sudjeluje u postupku*
 - 5. ako je žalitelj propustio sudjelovati u postupku, ali je u žalbi opravdao to propuštanje.*
- (4) Prvostupanjsko porezno tijelo će u žalbenom postupku žalbu usvojiti i novim poreznim aktom zamijeniti porezni akt koji se žalbom pobija, i to:
 - 1. u slučaju iz stavka 3. točke 1. ovoga članka **bez provođenja dopunskog postupka***
 - 2. u slučaju iz stavka 3. točaka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka **uz provođenje dopunskog postupka.***
- (5) Protiv novoga poreznog akta porezni obveznik može podnijeti žalbu.
- (6) Novi porezni akt može se izmijeniti do donošenja odluke o žalbi.

DOSTAVA RJEŠENJA O KOMUNALNOJ NAKNADI- Članak 59. OPZ-a

Porezni akt (**rješenje o komunalnoj naknadi**) kojim se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa ili kada od dana dostave poreznog akta počinje teći rok koji se ne može produžiti, dostavlja se prema mjestu dostave **osobnom dostavom** sudionicima poreznog postupka.

Ako sudionik ima opunomoćenika, porezni akt dostavlja se samo opunomoćeniku.

Mjestom dostave smatra se:

- 1. prebivalište ili uobičajeno boravište sudionika*
- 2. sjedište sudionika koji je pravna osoba*
- 3. radno mjesto sudionika.*

Osobnom dostavom smatra se dostava koja je izvršena osobno osobi kojoj je porezni akt namijenjen. Dostavom poreznog akta opunomoćeniku smatra se da je dostava izvršena samom sudioniku.

Ako se sudionik prema kojem se treba izvršiti osobna dostava ne zatekne na mjestu dostave, dostavljač će ostaviti potpisanu pisanu obavijest o vremenu pokušane osobne dostave i o vremenu sljedeće osobne dostave, koja se ne može izvršiti prije isteka roka od 24 sata od prvog pokušaja.

Porezni akt se vraća poreznom tijelu:

- 1. ako nakon drugog pokušaja dostava ne bude izvršena ili*
- 2. ako sudionik odbije primiti porezni akt*

a na mjestu dostave ostavlja se **potpisana pisana obavijest sudioniku** u kojoj se naznačuje datum i vrijeme pokušane dostave, mjesto gdje se porezni akt može preuzeti i pravne posljedice nepreuzimanja poreznog akta. **Smatra se da je osobna dostava izvršena u roku od 15 DANA od dana kada je obavijest ostavljena na mjestu dostave** osim ako sudionik dokaže da iz opravdanih razloga nije mogao primiti porezni akt.

Dostava rješenja o komunalnoj naknadi elektroničkim putem

Porezni akti kojima se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa te ostala pismena koja nisu porezni akti, a koje izdaje porezno tijelo, **MOGU se dostavljati elektroničkim putem korisnicima elektroničkog sustava poreznog tijela.**

Izričit pristanak za dostavu pismena sudionik daje registracijom ili prijavom u elektronički sustav poreznog tijela.

Dostava poreznog akta elektroničkim putem se obavlja u elektronički pretinac koji je porezno tijelo odredilo za takvu namjenu.

Istodobno s uručanjem poreznog akta elektroničkim putem sudioniku se na elektroničku adresu koju je prijavio poreznom tijelu šalje i informativna poruka u kojoj ga se obavještava da je porezni akt u njegovom elektroničkom pretincu te ga je sudionik dužan preuzeti u roku od **sedam dana** od dana kada je porezni akt pristigao u njegov elektronički pretinac.

U poruci se sudionika izričito upozorava da će se smatrat da je dostava obavljena danom zapisa na poslužitelju kada je sudionik preuzeo porezni akt, a ako se porezni akt ne preuzme u roku od sedam dana, da će se smatrat da je dostava obavljena istekom roka od sedam dana od dana kada je porezni akt pristigao u elektronički pretinac.

Osobnom dostavom smatra se i dostava elektroničkim putem

DOSTAVA U INOZEMSTVO

Osobna dostava u inozemstvo može se izvršiti:

- 1. preko nadležnog poreznog tijela u inozemstvu, na temelju molbe poreznog tijela koje šalje pismo*
- 2. **slanjem preporučene pošiljke s povratnicom (!!!!!)***
- 3. preko diplomatskog ili konzularnog predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu.*

Dostavnica

Izvršena osobna dostava potvrđuje se dostavnicom koju potpisuju sudionik ili osoba ovlaštena za primanje poreznog akta i dostavljač.

Sudionik ili osoba ovlaštena za primanje poreznog akta na dostavnici će zapisati datum primitka.

Ako je sudionik nepismen ili se ne može potpisati, dostavljač će na dostavnici ispisati ime i prezime, odnosno naziv sudionika, s datumom dostave i naznakom zašto je sudionik nije potpisao.

Dostava izvršena **elektroničkim putem** potvrđuje se putem obavijesti informacijskog sustava o zaprimanju poreznog akta u elektronički pretinac sudionika ili putem obavijesti informacijskog sustava o preuzimanju poreznog akta iz elektroničkog pretinca.

OVRHA RJEŠENJA O KOMUNALNOJ NAKNADI

OVRŠNI POSTUPAK dio je porezno-pravnog odnosa u kojem porezno tijelo provodi postupak prisilne naplate poreznog duga na temelju **ovršnih i vjerodostojnih isprava**.

- Ovršna isprava (rješenje o komunalnoj naknadi)
- Vjerodostojna isprava (knjigovodstveni izlist stanja poreznog duga potpisan od ovlaštene osobe poreznog tijela, ili ovjeren elektroničkim potpisom ili elektroničkim pečatom poreznog tijela)

Ovrhu provodi porezno tijelo ako je **porezni dug** poreznog obveznika dospio.

O provođenju ovrhe donosi se **rješenje o ovrsi**, koje donosi **porezno tijelo** koje je mjesno nadležno za utvrđivanje i/ili naplatu poreza.

Pljenidba novčanih sredstava ovršenika na računima - Članak 153. OPZ-a

(1) Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika obavlja se dostavom osnove za plaćanje Financijskoj agenciji sukladno odredbama zakona kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima.

(2) **Financijska agencija** po primitku **rješenja o ovrsi** na temelju ovršne ill vjerodostojne isprave i **naloga za provedbu ovrhe** iz stavka 4. ovoga članka, sukladno ovom Zakonu, odmah izdaje nalog za prijenos novčanih sredstava na račun ovrhovoditelja naznačen u osnovi za plaćanje.

(3) **Rješenje o ovrsi** na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave doneseno sukladno odredbama ovoga Zakona **Financijska agencija izvršava bez odgode po izvršnosti rješenja.**

(4) *Iznimno od odredaba ovoga Zakona koje se odnose na ovršni postupak, u postupcima u kojima je vrijednost porezne obveze utvrđena rješenjem do 660,00 eura, ako porezni obveznik u roku iz rješenja kojim je utvrđena obveza ne uplati naznačeni iznos, porezno tijelo **može, nakon što rješenje postane izvršno**, radi naplate iznosa iz rješenja i pripadajućih zakonskih zateznih kamata i troškova **podnijeti Financijskoj agenciji nalog za provedbu ovrhe** na novčanim sredstvima po računima poreznog obveznika sukladno posebnom zakonu.*

(5) **Nalog za provedbu ovrhe smatra se osnovom za plaćanje** sukladno propisu kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima i dostavlja se Financijskoj agenciji s **učinkom pravomoćnog rješenja o ovrsi.**

ZASTARA

Iz presude Vrhovnog suda posl.broj: U-zpz 3/2023-7 od 18. srpnja 2023., kojom je ukinuta presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj Usž-892/22-2 od 7. srpnja 2022., zauzet je stav da se **na zastaru komunalne naknade primjenjuje Opći porezni zakon.**

U obrazloženju presude Vrhovnog suda navodi se da suprotno shvaćanju drugostupanjskog suda (Visoki upravni sud Republike Hrvatske), po shvaćanju Vrhovnog suda, odredbama čl. 23. st. 5. ZKG i 100. st. 3. ZKG/18, primjena poreznih propisa nije ograničena samo na postupak i način prisilne naplate komunalne naknade, već i na odredbe o zastarijevanju te tražbine kao javnog davanja.

Iz citirane presude VSRH jasno i nedvojbeno proizlazi kako se **Opći porezni zakon primjenjuje na postupak i način prisilne naplate komunalne naknade**, uključujući i **materijalnopravne odredbe koje se odnose na zastaru navedenog javnog davanja** (kao i svih drugih javnih davanja, pa tako i u odnosu na komunalnu naknadu).

Članak 108. – 109. OPZ-a

Pravo i obveze poreznog tijela na **utvrđivanje porezne obveze** i kamata, pravo i obveza poreznog tijela na **naplatu poreza**, kamata i troškova ovrhe te pravo poreznog obveznika na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe **zastarijeva za ŠEST GODINA** računajući od dana kada je zastara počela teći.

Zastara prava na **utvrđivanje porezne obveze** i kamata **počinje teći istekom godine u kojoj je nastala porezna obveza.**

Zastara prava na **naplatu poreza**, kamata i troškova ovrhe **počinje teći istekom godine u kojoj je porezni obveznik sam utvrdio poreznu obvezu ili istekom godine u kojoj je postalo izvršno rješenje kojim je porezno tijelo utvrdilo poreznu obvezu** i kamate odnosno **istekom godine u kojoj je porezna obveza dospjela.**

Zastara prava na **povrat poreza**, kamata i troškova ovrhe **počinje teći istekom godine u kojoj je porezni obveznik stekao pravo na povrat.**

Ako se radi utvrđenja poreza i kamata ili naplate poreza, kamata i troškova ovrhe vodi postupak pred sudom, za vrijeme trajanja tog postupka zastara ne teče.

Zastara prava na naplatu porezne obveze, kamata i troškova ovrhe ne teče niti u slučajevima propisanim ovim zakonom i posebnim propisima, kao i u slučajevima u kojima porezno tijelo nije bilo u mogućnosti pokrenuti postupak naplate.

Ako porezni obveznik podmiri poreznu obvezu nakon nastupa zastare, ima pravo na povrat plaćenog poreza i pravo na kamate od dana podnošenja zahtjeva.

U vrijeme zastare uračunava se i vrijeme koje je proteklo u korist prednika poreznog obveznika.

I° porezna tijela dužna su paziti na nastup zastare prava na **utvrđivanje po službenoj dužnosti** do donošenja i dostave poreznog rješenja.

II° porezna tijela također su dužna paziti na nastup zastare prava na **utvrđivanje po službenoj dužnosti** do donošenja i dostave rješenja o žalbi.

Ako I° i II° porezno tijelo utvrde da je nastupila zastara prava na utvrđivanje trebaju **rješenjem utvrditi nastup zastare i obustaviti postupak.**

Na zastaru prava na **naplatu** po službenoj dužnosti dužno je paziti I° porezno **tijelo** do donošenja rješenja i dostave rješenja.

II° porezna tijela dužna su po službenoj dužnosti paziti je li u trenutku donošenja prvostupanjskog rješenja **nastupila zastara prava na naplatu.**

Rješenje o utvrđivanju ili naplati porezne obveze, kamata i troškova ovrhe **doneseno nakon nastupa zastare** je **nezakonito**.

Porezni dug za koji je utvrđena zastara prava na utvrđivanje ili naplatu porezne obveze, kamata i troškova ovrhe **otpisuje se iz poreznih evidencija**.

Na nastup zastare prava na povrat porezno tijelo pazi **po službenoj dužnosti**.

ZAKLJUČNO:

U postupku donošenja rješenja o komunalnoj naknadi mjerodavni postupovni propis uz Zakon o komunalnom gospodarstvu je i Opći porezni zakon koji detaljnije regulira postupak utvrđivanja i naplate komunalne naknade kao javnog davanja.

Sve jedinice lokalne samouprave teže što efikasnijem utvrđivanju obveznika i naplati komunalne naknade, kao jednog od namjenskih izvora financiranja građenja i održavanja komunalne infrastrukture, o kojoj ovisi kvaliteta života građana, pa nepotpune i neažurirane baze podataka, neefikasna naplata te povrede postupovnih odredbi kod donošenja rješenja jedinicama lokalne samouprave predstavljaju probleme u ostvarenju proračuna odnosno financijskog plana u smislu ostvarenje prihoda i primitaka odnosno izvršenja rashoda i izdataka.

Stoga je dobro poznavanje postupovnih odredbi propisa mjerodavnih za donošenje rješenja o komunalnoj naknadi korak bliže u ostvarenja cilja jedinica lokalne samouprave da ustroje točne i ažurirane evidencije odnosno baze podataka i provedu efikasnu naplatu komunalne naknade, što je ujedno bitan pokazatelj učinkovitosti rada svake jedinice lokalne samouprave.

Hvala na pažnji!

Matko Lovreta, dipl.iur.

Privremeni pročelnik Upravnog odjela za razvoj Grada Makarske